

ՄՈՂՈՒԼ 1. ԺՈՂՈՎՐԴԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Նպատակ

Մասնակիցներին տրամադրել լիարժեք գիտելիք ժողովրդավարության սկզբունքների, կառուցվածքների և մարտահրավերների վերաբերյալ, ինչպես նաև քաղաքական կուսակցությունների դերի ու գործառույթների մասին ժողովրդավարական կառավարման շրջանակում: Այս մոդուլը նպատակ ունի մասնակիցներին տրամադրել անհրաժեշտ գիտելիքներ, հմտություններ և դիրքորոշումներ՝ քաղաքական գաղափարախոսությունները, կուսակցական համակարգերը և դրանց ազդեցությունը ժողովրդավարացման գործընթացների վերաբերյալ քննադատաբար գնահատելու համար:

Գիտելիք

- Հասկանալ ժողովրդավարության սկզբունքները և մարտահրավերները, ինչպես նաև քաղաքական կուսակցությունների դերը:
- Վերլուծել ժողովրդավարության և քաղաքական գաղափարախոսությունների հարաբերությունը:
- Ուսումնասիրել ժողովրդավարությունը և դրա դասակարգումը:
- Որոնել և գնահատել ժողովրդավարությանը սպառնացող մարտահրավերները (օրինակ՝ պոպուլիզմ, բևեռացում):
- Վերլուծել քաղաքական կուսակցությունների համակարգերը, գաղափարախոսությունները և գործառույթները:

Հմտություններ

- Ջարգացնել հետազոտության, քննադատական մտածողության և փաստարկի պաշտպանման հմտությունները:
- Բարձրացնել թիմային աշխատանքի և առաջնորդման կարողությունները:
- Ջարգացնել հետազոտական և վերլուծական հմտությունները, մոնիթորինգ, փաստերի հիմնավորում և ճգնաժամային կառավարում:

- Զարգացնել ակտիվ լսելու և խնդիրների լուծման կարողությունները:
- Բարձրացնել թվային գործիքների օգտագործման, բովանդակություն ստեղծելու և տեղեկատվության գրագիտության հմտությունների մակարդակը:

Վերաբերմունք

- Մերմանել հանդուրժողականություն, բազմազանության նկատմամբ հարգանք և պատասխանատվության զգացում:
- Բարելավել վստահություն և համակրանք՝ ընդգրկուն քաղաքացիական մասնակցությունը աջակցելու համար:
- խթանել բաց միտքը, բազմակարծությունը և վստահությունը:
- Խրախուսել մասնակցություն, քաղաքավարություն, ճկունություն և դրական ինքնագնահատական:

Մեթոդաբանություն

- Ներկայացում/Մեմինար՝ 20%
- Խմբային աշխատանք՝ 25%
- Քննարկումներ՝ 20%
- Սիմուլացիաներ՝ 5%
- Այլ (օրինակ՝ մանիֆեստ գրել, ֆիլմերի ցուցադրություն)՝ 20%
- Վարժություններ՝ 10%

1.1 Ժողովրդավարության Ներածություն

Նպատակ

Տրամադրել մասնակիցներին ժողովրդավարության, դրա պատմական զարգացման, հիմնական սկզբունքների և հիմնական բաղադրիչների վերաբերյալ հիմնարար գիտելիք:

Խնդիրներ

- Հասկանալ ժողովրդավարության հիմնական սկզբունքները:
- Հասկանալ ժողովրդավարական հաստատությունները:
- Ուսումնասիրել ժողովրդավարական որոշում կայացման գործընթացները, ներառյալ ընտրությունները, ներկայացուցչությունը և քաղաքացիական մասնակցությունը:
- Իրական արժեքներ՝ ազատություն, հավասարություն, օրենքի գերակայություն և այլն:
- Տալ ժողովրդավարության կառուցվածքների և սկզբունքների վերաբերյալ ամուր հիմք:
- Զարգացնել քննադատական մտածողության հմտություններ, հարցադրելով ենթադրությունները, դիտարկելով տարբեր տեսակետներ և մասնակցելով ժողովրդավարական կառավարման մարտահրավերների մասին քննարկումներին:

Քննարկման թեմաներ

- Ժողովրդավարության սահմանումը
- Հիմնական հասկացություններ և սկզբունքներ
- Սահմանումների և մեկնաբանությունների տարբերություններ
- Ժողովրդավարություն և ժողովրդավարացում

- Ժողովրդավարության պատմական զարգացում
- Ժողովրդավարության հին արմատները
- Ժողովրդավարության ալիքներ
- Ժողովրդավարական կառավարման մարտահրավերներն ու առավելությունները

1.2 Ժողովրդավարության Դասակարգումը և Տիպաբանությունը

Նպատակ

Մասնակիցներին մանրամասն ներկայացնել ժողովրդավարական համակարգերի տարբեր տեսակները և դասակարգումները, խորացնել մասնակիցների գիտելիքները ժողովրդավարության մոդելների բազմազանության վերաբերյալ՝ դուրս գալով ժողովրդավարության՝ որպես համընդհանուր հասկացության պարզեցված տեսակետից:

Խնդիրներ

- Հասկանալ տարբեր ժողովրդավարությունների տեսակները և մոդելները
- Ուսումնասիրել ժողովրդավարացման պատմական համատեքստը:
- Ժողովրդավարության ալիքներ:
- Հասկանալ ժողովրդավարության անցման ճանապարհը:
- Գնահատել տարբեր ժողովրդավարական մոդելների ուժեղ և թույլ կողմերը:
- Կատարել համեմատական վերլուծություն՝ գտնելու ընդհանուր գծերը և տարբերությունները:
- Հասկանալ ժողովրդավարացման պայմանների կոնցեպտները:
- Վարել քննարկումները՝ խրախուսելու մասնակիցներին կիսվել մտքերով, հարցեր տալ և սովորել միմյանց տեսակետներից:

Քննարկման թեմաներ

- Առաջնային և ներկայացուցչական ժողովրդավարություն
- Համաձայնության ժողովրդավարություն
- Լիբերալ ժողովրդավարություն
- Ներկայացուցչական ժողովրդավարություն
- Մասնակցային ժողովրդավարություն
- Պլուրալիստական ժողովրդավարություն
- Էլիտար ժողովրդավարություն
- Պոլիարխիա
- Ժողովրդավարություն՝ «պիտակներով»
- Ժողովրդավարության առաջացման բացատրական մոդելներ

1.3 Ժողովրդավարության Մարտահրավերներ

Նպատակ

Խորացնել ժողովրդավարության մարտահրավերների հասկանալիությունը և զարգացնել քննադատական մտածողություն և վերլուծական հմտություններ:

Խնդիրներ

- Խորացնել ժողովրդավարության մարտահրավերների մասին գիտելիքները:
- Ջարգացնել քննադատական մտածողություն:
- Դիտարկման հմտություններ՝ ինչպես ներկայացնել և պատասխանել հակափաստարկներին:
- Ջարգացնել արդյունավետ ռազմավարություններ՝ փաստարկներ պատրաստելու և հակափաստարկների համար:
- Ջարգացնել հանրային խոսք:
- Ստեղծել միջավայր, որը խթանում է բաց երկխոսությանը և հարգալից քննարկմանը:

- Ջարգացնել ժողովրդավարության մարտահրավերների վերաբերյալ տարբեր տեսակետների մասին մասնակիցների ընկալումները:
- Ընդլայնել մասնակիցների իրազեկությունը ժողովրդավարության մարտահրավերների տարբեր տեսակետների վերաբերյալ:

Քննարկման թեմաներ

- Ժողովրդավարության մարտահրավերները
- Քաղաքացիական ներգրավվածություն և մասնակցություն
- Պոպուլիզմ
- Բնեռացում
- ՋԼՄ-ներ և տեղեկատվական մարտահրավերներ
- Տնտեսական անհավասարություն
- Գլոբալիզացիա
- Ներգաղթ
- Բազմազգ ժողովրդավարության պահպանման մարտահրավերները
- Ազատությունների և իրավունքների չարաշահում

1.4 Ժողովրդավարության չափում

Նպատակ

Մասնակիցներին տրամադրել տեսական և գործնական գիտելիքներ՝ ժողովրդավարական գործընթացների քանակական գնահատման մեջ ներգրավված մեթոդաբանությունների, գործիքների, սկզբունքների և խնդիրների համապարփակ ըմբռնման համար:

Խնդիրներ

- Հասկանալ չափման և գործառնականացման հայեցակարգը
- Հետազոտել ժողովրդավարության ցուցանիշներում կիրառվող մեթոդաբանությունները
- Ջարգացնել ժողովրդավարության ցուցանիշների հետ կապված տվյալների հավաքագրման, վերլուծության և մեկնաբանության հետազոտական հմտություններ
- Չափման միջոցով հասկանալ ժողովրդավարության և այլ ոլորտների ու գործոնների միջև փոխկապակցվածությունը
- Ջարգացնել քննադատական մտածողությունը ժողովրդավարության գնահատման միջոցով
- Չափումների միջոցով հասկանալ միջպետական և ներպետական ժողովրդավարության դինամիկան
- Իրականացնել ԱլԳ երկրների դեպքերի ուսումնասիրության վերլուծություն՝ տվյալների հավաքագրման, ինդեքսների հաշվարկման և արդյունքների ներկայացման միջոցով

Քննարկման թեմաներ

- Ի՞նչ է ինդեքսը:

- Ինչո՞ւ է ինդեքսների չափումն ու օգտագործումն այդքան կարևոր հետազոտության և վերլուծության համար:
- Ցուցանիշի առավելություններն ու սահմանափակումները:
- Գործառնականացումը որպես ինդեքսների կարևոր հիմք:
- Ժողովրդավարության գործառնականացում և չափումներ:
- Վանհանենի «Ժողովրդավարության ինդեքսը»
- Քաղաքական զարգացում Cutright-ի ինդեքսը Development
- Freedom House-ի ինդեքսներ
- V-Dem
- Համաշխարհային ռազմականացման ինդեքս
- Գենդերային գլոբալ բացը
- Ժողովրդավարության մակարդակի ինդեքս (IDL). Ներքաղաքական վերլուծության ըմբռնում IDL-ի օրինակով (Հայաստանի դեպքը 2000-2022 թթ.)

1.5 Քաղաքական գաղափարախոսություն

Նպատակ

Գնահատել քաղաքական գաղափարախոսությունների նշանակությունը և ազդեցությունը ժամանակակից Հայաստանի ժողովրդավարական պրակտիկայի վրա:

Խնդիրներ

- Հասկանալ հիմնական դասական և ժամանակակից քաղաքական գաղափարախոսությունների առանձնահատկությունները:
- Տարբերակել գաղափարական և բազմակարծական հասարակությունները:
- Ուսումնասիրել քաղաքական սպեկտրը և դրա արդիականությունն այսօր:
- Քննարկել քաղաքական գաղափարախոսությունների արդիականությունը հայաստանյան քաղաքական դաշտում և դրանց դերը ժողովրդավարացման գործում:

- Բանավիճել կուսակցություններին անհրաժեշտ է գաղափարախոսություն, թե՞ պարզապես գաղափարներ ժամանակակից Հայաստանի համատեքստում:

Քննարկման թեմաներ

- Ինչպե՞ս կարող են քաղաքական գաղափարախոսությունները ազդել կամ խոչընդոտել Հայաստանի ժողովրդավարացմանը:
- Կիսվել պատկերացումներով «Ինքնադիրքավորում» խաղից: Ինչպե՞ս են ձեր քաղաքական համոզմունքները համընկնում քննարկված գաղափարախոսությունների հետ: Ինչպե՞ս են ձեր պաշտոնները կապված ուրիշների հետ:
- Ի՞նչ բացահայտեց խմբային քննարկումը հայաստանյան քաղաքականության մեջ քաղաքական գաղափարախոսությունների դրսևորման մասին:

1.6 Քաղաքական կուսակցությունների դերը ժողովրդավարության մեջ

Նպատակ

Ըմբռնել քաղաքական կուսակցությունների առանցքային դերը ժողովրդավարական համակարգերում և դրանց ազդեցությունը Հայաստանի ժողովրդավարացման գործընթացների վրա:

Խնդիրներ

- Սահմանել քաղաքական կուսակցությունները և նրանց գործառույթները՝ ընդգծելով նրանց դերը մարտահրավերներին դիմակայելու և Հայաստանում ժողովրդավարացման խթանման գործում:
- Քննել փողի դերը քաղաքականության մեջ, ուսումնասիրել կուսակցությունների ֆինանսավորման մեխանիզմները և կուսակցությունների թափանցիկության և հաշվետվողականության կարևորությունը:

- Գնահատել քաղաքական կուսակցությունների նշանակությունը և ազդեցությունը ժողովրդավարական կառավարման համատեքստում՝ կենտրոնանալով Հայաստանի ժողովրդավարացման գործընթացների վրա:
- Ներգրավել քաղաքական կուսակցությունների դերի վերաբերյալ քննարկումները կոնկրետ խնդիրների լուծման և Հայաստանի ժողովրդավարացմանը նպաստելու գործում:

Քննարկման թեմաներ

- Ինչպե՞ս են քաղաքական կուսակցությունները նպաստում կամ խոչընդոտում Հայաստանում ժողովրդավարական գործելակերպին:
- Քննարկել «Քաղաքական կուսակցությունների դերի գնահատումը Հայաստանում» խմբային աշխատանքի արդյունքները:
- Ի՞նչ ռազմավարություններ կարող են կիրառել քաղաքական կուսակցությունները՝ նպաստելու Հայաստանի ժողովրդավարացմանը:

1.7 Կուսակցական համակարգ և ժողովրդավարություն

Նպատակ

Ուսումնասիրել քաղաքական ռեժիմի և կուսակցական համակարգի հարաբերությունները Հայաստանի համատեքստում:

Խնդիրներ

- Սահմանել և նկարագրել տարբեր կուսակցական համակարգեր՝ կենտրոնանալով այն բանի վրա, թե ինչպես են դրանք առնչվում քաղաքական ռեժիմին:
- Կենտրոնանալ Հայաստանում կուսակցական համակարգի և դրա հետևանքների վրա երկրում ժողովրդավարական գործընթացների վրա:

Քննարկման թեմաներ

- Ինչպե՞ս է կուսակցական համակարգը նպաստում կամ խոչընդոտում Հայաստանի ժողովրդավարացման ջանքերին:
- Ի՞նչ պատկերացումներ տվեց կուսակցությունների արդյունավետ թվաքանակը Հայաստանի կուսակցական համակարգի վերաբերյալ:

1.8 Կուսակցությունների տեսակները եւ քաղաքականությունը

Նպատակ

Հասկանալ կուսակցությունների տեսակների ազդեցությունը նրանց քաղաքականության և ժողովրդավարական պրակտիկայի վրա՝ կենտրոնանալով Հայաստանի ժողովրդավարացման մարտահրավերների վրա:

Խնդիրներ

- Սահմանել և նկարագրել կուսակցությունների տեսակները (Գաղափարախոսական ընդդեմ բոլորին, հիմնական ընդդեմ պոպուլիստականի) և ուսումնասիրել, թե ինչպես են դրանք դրսևորվում հայաստանյան քաղաքական դաշտում՝ ազդելով քաղաքական գործընթացների վրա:
- Վերլուծել, թե ինչպես է կուսակցության տեսակն ազդում նրա քաղաքականության վրա, հատկապես Հայաստանի առջև ծառայած կոնկրետ խնդիրների վերաբերյալ:
- Քննարկել կուսակցությունների տեսակների ազդեցությունը ժողովրդավարական պրակտիկայի վրա՝ ընդգծելով դրանց համապատասխանությունը Հայաստանի մարտահրավերներին:

Քննարկման թեմաներ

-
- Բացահայտել կապը ֆիլմում պոպուլիզմի ներկայացման և Հայաստանում քաղաքական պրակտիկայի հետ դրա առնչության միջև:
- Ինչպե՞ս են տարբեր կուսակցությունների տեսակներն ազդում հայաստանյան համատեքստում քաղաքականության կայացման վրա:
- Ի՞նչ ռազմավարություններ կարող են պայքարել Հայաստանում քաղաքական պոպուլիզմի, դեմագոգիայի և այլ բացասական քաղաքականության դեմ, ինչպես առաջարկում է խմբային աշխատանքը:

1.9 Քաղաքական կուսակցություններ և բեռնացում

Նպատակ

Համակողմանիորեն հասկանալ քաղաքական բեռնացումը և դրա տեսակները, պատճառներն ու հետևանքները՝ կենտրոնանալով հայկական դեպքի և դրա ժողովրդավարացման վրա դրա ազդեցության վրա:

Խնդիրներ

- Սահմանել և նկարագրել քաղաքական բեռնացումը և դրա տեսակները՝ ընդգծելով դրանց դրսևորումները հայ հասարակության մեջ և դրանց ազդեցությունը ժողովրդավարացման վրա:
- Վերլուծել քաղաքական բեռնացման պատճառներն ու հետևանքները՝ ընդգծելով հայկական դեպքը և դրա հետևանքները ժողովրդավարացման վրա:

Քննարկման թեմաներ

- Ինչպե՞ս է դրսևորվում քաղաքական բեռնացումը Հայաստանի քաղաքական դաշտում:
- Ի՞նչ պատկերացումներ տվեց խմբային աշխատանքը Հայաստանում բեռնացման դեմ պայքարի վերաբերյալ:
- Մտածել մանիֆեստի նախագծի առանցքային կետերի և Հայաստանի ժողովրդավարացման վրա դրա հնարավոր ազդեցության մասին: